

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Mártzius' 18dikán, 1823.

Francia Ország.

Párizsból f. h. 5d. indult tudósítások szerint, a' Deputátusok Kamarája, voxok' többsége által azt a' végzést hozá f. h. 3d. ülésében, hogy Manuel Úr, a' tudvalévő okoknál fogva, a' Kamarának ez idő szerint való üléséből kirekesztessék. Az egész jobb oldal, 's jobb centrum (utóbbinak 8—10 tagjait kivéven), a' bal oldalnak heves ellenkezése és lármája között, ezen végzésre voxolt. A' mint más nap, midőn a' Praesidens rendelkezésének ellenére, Manuel Úr újra megjelent székelt helyén, a' végzésnek végre ellenének hajtani, Manuel Úr éppen nem akart engedni, 's annyira hagyá menni a' dolgot, hogy Policzaj-katonáknak kelle a' szalából kihuzozolni, a' mikor az egész bal oldal követé, illy kiáltozás közben: Vigyetek bennünket is, nála nélkül mi sem maradunk. — Ez megesevén midőn a' napi rendhez képest, a' rendkívülvaló Creditum iránt való törvényjavallásnak vittatása folytattatnék, annak részére csupán Ricard Úr szóllott a' jobb oldalon; 's midőn a' bal oldal' tagjai következnének a' javallat ellen szóllani, Generális Sebastiani előbb, azután mindnyájan egy szívvel szájjal kinyilatkoztatták, hogy azon eset, melly éppen most történék közöttök, ennaira meghatá őket, hogy ma a' beszélésre alkalmatlanok. Ezzel a' gyűlésnek vége leve, 's a' vitatások az említett tárgy felett, a' következő napra halasztattak.

A' Moniteur így szóll f. h. 4d. „A' Deputatus Kamara körül, tegnap estveli hat óra tájban, némelly csoportozások valának; de a' mellyeket a' Policzaj-katonaság csakhamar szélytosztatott, 's már estveli 9 órakor az egész városban tökéletesen helyre állott a' csendesség.

Az Etoile és a' Journal des Debats pedig így írnak: A' lázzadás' indítóji az 1820 Jüniusi zenebonás jelenéseket akarák tegnap megújítani. A' XVd. Lajos, a' a' Orsay, a' Tuelleriak piaczeit, a' Király útszát 's a' t., töméntelen nép lépé- el, melly időről időre így kiáltozott: Éljen Manuel! Éljen a' bal oldal! A' Policzaj-katonaság csakhamar elszélyeszté a' a' Orsay piaczn 's a' XVd. Lajos hídján csoportozókat. Hanem a' gyűlésnek végzetével, 's kimenetelének megtudásával, még tüzesebb láрма kerekedett. 'S midőn a' fegyveres erő a' XVd. Lajos piaczaról, a' Rivoli és Király útszájiról, elűzte volna a' csoportozó népet, a' tenger nép a' Sz. Honore' útszájába, a' Manuel lakása elébe vonult. Ott újra hallatá lázzasztó kiáltozásait! Éljen a' szabadság! Éljen Manuel, és a' bal oldal! Vesszen a' jobb oldal! Vesszenek a' Tyrannusok! A' kiáltozók, a' nép' alja közzül valók voltak, kikhez néhány ifjak is csatolák még magokat; közzülök jó rakást befogdostak. A' Policzaj-katonaság, a' királyi Gárda és a' Lineaseregek, nyugodtan 's állhatatosan viselék magokat. Nyolcz órára a' rend ismét helyre állott. Hanem újabb csoportozások

tozások megakadályoztatása végett, Manuel Úr kapuja elébe, egy osztály Gyalogság állíttatott.

Azon Újság-levelek, mellyek az itten előadott történetekbe mélyebben ereszkednek, a' többek között a' következőket is említik: A' Mártz. 5d. ülésben szóhoz jutván Manuel Úr, ezeket mondotta: „Jelentem hogy senkinek meg nem ismerem azon jussát, hogy engem vádolhasson avvagy ítélhessen. Én Bírakat keresek, 's vádolóknál egyebet nem találok. Igazságot nem reménylhetek, a' bosszúállásnak engednem kell. Tisztelettel viseltetem a' tiszti-hivatalok iránt, de még inkább tisztelem azon törvényt, melly azokat megfundálta, 's azon szempillantattól fogva, hogy a' törvények' trutzzára olly erőt tulajdonítanak magoknak a' tiszti-hivatalok, mellyeket a' törvény nekik nem ad, hatalmokat meg nem ismerem. Így lévén már a' dolgok, nem tudom, okos cselekedet lenne e magam megadása; hanem azt tudom, hogy midőn az ellentállás jussá válik, kötelességé is leszen egyszersmind. 'S különösen kötelessége pedig azoknak, kiknek mint nekünk, jobban kell tudnunk másoknál, annak jussainak mértékét, 's a' mi magamat illet, tartozom a' bátorságnak ezen példájával, Vendée érdemes polgárainak (morgás a' jobb oldalról), kik bátorságoknak 's függetlenségelmek azon nemes példáját adák Franciaország előtt, hogy engem másodsor választának. Azoknak akarajjokból jövék ezen Kamarába, kiknek reá jussok vala, hogy ide küldjenek; 's azoknak erőszakoskodása által megyek-ki, kiknek nincs hatalmokban, hogy kirekeszzenek. 'S ha ezen határozásom még nagyobb veszedelmet vonna fejemre, akkor azzal vigasztalom magamat, hogy a' szabadság mezejét gyakran termékenyíté eddig is nemes vér.“ — Ezután igen sokan arra voxolá-

nak, hogy Manuel Úr csupán az idej ütésekben rekesztetnek-ki. — Midőn pedig más nap Mártz 4d. a' fő törvényszék szolgál, a' Praesidens parancsolatjával előállván, ezt mondaná Manuel Úrnak: „Jelenvaló rendelkezésnek következesében, kötelességem, az Urat a' szalából eltávoloztatni“, Manuel Úr ezt felelte: „A' határozás törvénytelen, annak nem engedelmeshedem. Fő Törvényszék szolgál: Képtelen leszek fegyveres erőhöz nyúlni, a' mint a' rendelés tartja. Manuel: Megmondtam, hogy csupán az erőnek engedek, 's ezen határozásomtól el sem is állok. — A' Fő Törvényszék-szolgálá kimegyen a' szalából 's kevés szempillantás múlva, néhány Nemzeti-Gárdaval 's Veteránusokkal jön vissza. — Lafayette: Mit! Nemzeti Gárda, egy illy parancsolat' végrehajtására! Többen a' bal oldalról: Ez becsutelességére szolgál a' Nemzeti-Gárdának! Chauvelli: Vitessétek Lineaseregbelekkel véghez a' dolgot. Lafitte: A' polgar őrizni köteles beuntakot, nem elnyomni. Lameth: Még becsület-strázsánkat merék reánk küldeni! Veteránusok Commendansa: Parancsolatom van, hogy a' Nemzeti-Gárdával mind addig ne mozdulják, míg csak Manuel Úr a' szalából nem távozik. Manuel: Mutassa az Úr a' parancsolatját. — A' Commendans felolvassa a' parancsolatot — Manuel: Rajta tehát, teljesítse az az Úr, mert csak az erőnek engedek. Sokan a' bal oldalról: Jöjjön Policzaj-katonaság! A' Nemzeti-Gárda nem mocskolhatja-meg annyira magát, hogy a' Népnak egy Meghatalmazottját a' szalából kihurezcoljon. — A' Commendans parancsol az Al-tisztnek hogy menjen előre; ez meg sem mozdul. — Generális Foy 's többen a' bal oldalról: Brávó! Brávó! Dicsőség a' Nemzeti-Gárdának! — Ezután

rukkolt-bé végre a' Policzáj, de ennek szavára sem engedett Manuel Úr, 's erővel hurczollatott-ki.

Spanyol Ország.

A' Madritból vett tudósításokkal, Generális Abisbálnak egy Febr. 18d. Anquitai fő kvártélyában költ jelentése is érkezett, mellyben azt mondja, hogy a' Royalista seregnak egy része, Bessieres' vezérlése alatt, Siguenza felé vette útját, az alatt míg Ullmann Montreal felé mind hátrál. Némi kémlélések szerint elsőbbnek 1200, utóbbinak 1000 fegyveres embere van. Generális Abisbal azt a' parancsolatot adá Brigadéros Torresnek, hogy Ullmant, ki Alsó-Arragoniának tart, űzze a' 8d. hadi osztálybeli seregekkel, míg Odali Siguenza felé tér, a' hol, a' mint látszik Bessieres meg akarja magát fészkelni, 's Febr. 7d. meg is érkezett.

Párizsba rendkívülvaló alkalmatossággal, Febr. 24dikéig terjedő tudósítások érkeztek Londonból. A' Cortéseknek a' Király' elútasása iránt tett javallásokra, azt felelé a' Státus-tanács, hogy azon gondoskodás még igen is korán van. A' belső Miniszternek Gasconak, elbocsátása iránt beadott kérelme, elfogadtatott. A' Király azt bíz a' Státus-tanácsra, neveznének Candidatusokat az új Miniszteriumra. Ezen új választás' kihirdetését, minden szempillantásban várják. A' Miniszterek' elbocsátásával Febr. 19d. Mina és Ballesteros Generálisoknak léte-telek is egybefoglaltatott.

Don Vicente Bertrand de Lisnek egy Manifestumában, a' Ministerium erősen megtámadtatik. Az Ő Felségénél Febr. 18d. éjjel volt audientzia, 's az a' helyezettetés adatik benne elő, mellyben a' Király volt, a' Madritból való elútasás' hallására. Világos a' Manifestumból, hogy

a' Minisztereknek azon magokviseletével, midőn a' Királyt a' Madritból való elútasásra akarák venni, éppen nem lehet megelégedve Ő Felsége. — Deputatus Galianót azzal vádolja Oberster Rotaldo (a' Journal des Debats szerint: Rosalve) egy levelében, mellyet a' Patriota nevű Kereskedői-Ujságba nyomtattatott-bé, hogy ő a' Plaza de solon, a' Nép' fellázasztása végett szószólóskodott, 's onnan egy egybecsoportozott sereggel a' város háza és a' királyi Palota elébe ment, hogy a' Minisztereknek újra visszavételeket kívánja. Az Oberster azt mondja, hogy ez alkalmatossággal a' Regenség' kívánását hallotta, 's hogy ezen kiáltás is hallatszott volna: Le a' Királlyal 's Familiájával 's a' t. Az Espectador, egy miniszteri Ujság azt mondja Febr. 27d., hogy függesztené fel ítéletét a' Publicum Galiano felől addig, míg ő visszajöven Madritba, magát megigásitaná, vagy legalább felelne Rotaldónak.

A' Journal des Debats jelenti Bayonéból Febr. 27d. „A' Royalisták darab idő olta semmit sem tesznek, minthogy még mind azon dolgoznak, hogy őket nagyba organisalják. Quesada, mint mondják, a' baski tartományokat 's Navarrának egy részét, Odonnel Navarrának másik részét és Arragoniát veszik kezek alá. Azt is beszélik hogy ezen két Vezérek megbékéllenének egymással 's indulatjokat feláldoznák az ügynek. Quesada tegnap érkezett-meg ide, 's tüstént Generális d' Autichamp' látogatására ment, és nagy megkülönböztetéssel fogadtatott. Autichamp' általjában gyakori és hosszúsas Conferenziákat szokott tartani a' spanyol Vezérekkel. Ma fényes nappal ment maga is Oberster Abreuhoz, a' kinél Odonnell találta. — A' Trappista még mind ekkoráig St. Jean de Luzban van 's várja a' hajót, mellyen Biscayába evezhessen.

Spanyol Amérika.

Az Új Spanyol Országi utóbbi történetekről, következő, Havannahból Jan. 15d. indult levelet közöl a' Brémai Újság: „Egy Mexicoból Vera-Cruzba küldött 250,000 Piaszterből álló szállítás elfoglaltatott, kísérete, 13 ember, megöletett; 's mind ezt egy Oberster cselekedte, részeseivel együtt. Yturbide Császár is Jalapában, ugyancsak ilyen szállítást foglalt-el, melly Ejszaki-Amérika számára indult Vera-Cruzba, hogy ott a' John Adams nevű amerikai hajóra tétetnének által, minelutána érette Mexicoban és Pucblában már két ízben adták volna meg a' vámot. A' Vera-Cruzi Agenseknek, valamint az Egyesült Státusok Nagy-követeinek is minden előterjesztéseik sikertelenek levének, 's semmiféle ok-mód nem veheték reá Yturbidét hogy a' pénzt visszaadja, minthogy arra nagy szüksége van. Kevéssel ez előtt, a' kész pénz kivitelét tiltá meg a' Császár, minden spanyol javakat sequestrum alá vetett, 's Spanyol Országnak hadat izent. Fő Generalisát Santa Annát egy Ármadával Vera-Cruzba küldötte a' végett, hogy St. Juan de Ulloa kastélyát venné meg. Ezen szándékban nem boldogulván azonban, a' Generalis kiesett a' Császár' kegyelméből, ki őtet Jalapába hívta, hogy vele együtt menne Mexicóba. Santa Anna Nov. 15d. a' rendelt helyre megérkezett; de a' helyett hogy a' Császár' hívását elfogadná, éjjel titkon utnak indult, 's más nappal Vera-Cruzba termett. Ármadájánka tudtára adta ott a' Császár' vélekedését az iránt, hogy a' kastélyt bé nem vehették, valamint azon kedveltséget, is mellyet e' miatt vonnának magokra; tudósítá továbbá katonájit Yturbidének kegyetlen cselekedeteiről, mint a' ki a' Spanyoloknak hadat izent, a' kész pénz kivitelét megtiltotta, szállításokat foglalt-el 's azo-

kat tulajdon hasznára fordította, 's a' mi még mind ezelnél több, esküvését megszegezte, 's a' Nemzet Deputatusait, különben több érdemes Polgárokat 's Státus Tisztviselőit, minden ok nélkül és kihalgatáflan tömlőezztet, 's ezen tyrannusi tettei által, az emberiség' jussait és a' Constitutót megsértette. Utóljára elébeterjeszté az Ármadának Santa Anna, mennyire nem lenne az ember élete hátróságban egy illy Tyrannus' uralkodása alatt, és hogy ha mindennek megegyeznének benne, hogy a' tyrannusi jármot lehányják, ő maga olly kormányrendet állítana fel, mint a' millyenre volt czélozás, midőn az anya-országról való függetlenséget könyilatkoztatták, t. i. egy szabad és független Republicát, mellyben a' Polgárnak és Katonának élete, szabadsága, vagyona és jussai egyenlően védelmeztenének. Az egész Ármada Vezetőinek hiálta ekkor Santa Annát, 's kijelente hogy a' Császárnak esküút hitelnek többé semmi kötelező ereje; — ezzel a' Mexicói Császárság szabad és független Republicának kihirdettett.

Pápa Státusai.

Cardinális Consalvi Ő Emi-
nentziájának Cavaliere Apari-
cihez intézett, 's közelebbi le-
velünkben felbeszakasztott hí-
vatalos válaszának folytatása:
A' szent Atya, méltó jussal panaszol-
hatott, 's méltósága', és az Ő catholicus
Felsége Igazgatásához mindenkor muta-
tott tekintetek' megsértéséül vehette vo-
na, látván hogy olly Papot küldének
hozzá a' szent Székkel való tanácskozá-
sok végett, a' ki annak nyilvánosság el-
lensége; hanem Ő Szentsége, a' veleszü-
letett mérséklésnél fogva megelégedett

azzal, hogy az Ő catholicus Felsége Ministeriuma előtt a' feljebb említett környúlásokat felfejtgesse, 's alábbírtnak tolmácsolásával elvén egyedül, az ugyan-csak feljebb említett bizodalmas levélben azon megjegyzést tegye, hogy Ő catholicus Felségének és Ministeriumának érezniek kellett, hogy egy olyan Pap mint Villaneuva Úr, az Ő catholicus Felsége és Ő Szentsége között lévő szíves barátságot fenn nem tarthatja, 's szorosabbá még kevesebbé teheti, és hogy igen is tudták, hogy Ő Szentségének sokat kellenék vesztenie tekintetéből akkor, ha a' catholicus Király Miniszteréül oly munkának íróját fogadná-ei, a' melly munkákat az apostoli Szék csak kevéssel ez előtt kárhóztata. A' szent Atya, a' nélkül hogy a' minden Fejedelmet illető azon jussal élt volna, hogy a' hozzája küldött Miniszter' személyét megvesse, inkább azon barátságra és tekintetekre útalt, mellyeket Ő catholicus Felsége a' szent Atya iránt megvall, valamint azon kegyességre melly Ő Felségét megkülönbözteti és lelkesíti, 's a' nevezett indító-okok' nyilván és igazságos voltára támaszkodván, tudtára adta Uraságod által, az Ő Felsége Ministeriumának, hogy nincsen kétsége Ő Felségének új választása iránt. Az illető bizodalmas levél párja ide mellékelletik. (Közölttük azt, a' XXd. Szám alatt a' 158 — 159d. lapokon).

Alábbírtnak ezen bizodalmas közlését, az Oct. 2d. reggel Rómából Madritba indult rendkívülvaló spanyol Kurir által küldé-meg Uraságod; 's az oda még Oct. 20d. előtt megérkezett. Alábbírt azt reménylette, hogy annak megmenetelég Villaneuva Úr Madritból el nem indul; hanem tudósítatván utóbb, hogy a' nevezett Kurir megérkezése előtt, már néhány nappal útnak indult, a' szent Atya' parancsolatjából D. Tosti Antálnak,

a' szent Széknek a' Turini kir. Udvarnál lévő Biztosának írt, 's tudtára adván a' legmélyebb halgatás' ajánlása mellett a' történeteket, reája bírta, vigyázna mikor érkeznek Turinba Villaneuva Úr, 's adná tudtára a' legudvaribb modon ugyancsak titokban, hogy a' szent Atya némelly okait terjeszté Ő catholicus Felsége Ministeriuma elébe, mellyeknél fogva Villaneuva Úr, Rómában Miniszteri fővel nem foglalhatna helyt, és mivel azon közlések, elutazása után néhány napokkal érkeztek volna meg Madritban, szükségesnek tartja Ő Szentsége, őtet mind ezek felől tudósítani, hogy Rómába intézett útját tovább ne folytatná, 's várná-bé Igazgatásának parancsolatit, mellyek bizonyosan rövid idő alatt megérkeznek.

Villaneuva Úr Nov. 13d. valósággal meg is érkezett Turinba. A' Pápa Biztosá hozzá ment a' vendégfogadóba mellybe szállott, 's a' reabízott titkos követéséget négy szem közt elvégezte. Villaneuva Úr azt kerdezé, nem nyilatkoztathatná e ki a' dolgot, két teljesen meghitt személynek, 's a' Biztostól ezt vette válaszul, hogy reája nézve a' dolog igen titkos, 's a' becsület a' Miniszter Úrra nézve is szint olyaná teszi. Erre Villaneuva elhatározá magát, hogy Genuában várja-bé Igazgatásának parancsolatit, 's még Turinból ugyan az nap írt Ő catholicus Felsége külső Miniszternek Ő Exojának, 's tudtára adta a' történeteket; a' levél elküldését Ő Szentsége' Biztosára bírta, 's előtte elébb el is akará olvasni.

Nov. 14d. csakugyan vissza is ment Villaneuva Úr Genuába, a' honnan Nov. 16d. azt írta a' Biztos Úrnak Turinba, hogy Madritból Nov. 3d. költ leveleket vett, mellyekben minthogy arról szó sincs, a' mit a' Biztos Úr, alábbírtnak útásítása szerént nékie jelentett, kéntelen kérni a' Biztos Urat, közlené írásban vele a' mit szóval mondott, hogy annál-

fogva. Igazgatásának szolgálatjával egyező határozást tehessen.

Ő Szentsége' Biztosa teljesíté a' Villaneuva Úr kívánságát, közölvén vele írásban a' szóval mondottakat, 's újra megjegyezvén hogy ugyan azon észrevételek, mellyek a' szent Atyát arra indíták, hogy gondolkozását a' legbizodalmasabb módon közölné az Ő catholicus Felsége Igazgatásával, arra is bírták egyszersmind hogy Villaneuva Úrnak is, eleve értésére adatná a' dolgot Biztosa által, kinck a' titok tartás erősen meg volt parancsolva, és a' mellyet nem is tartott megsértetve lenni, midőn azon írást okosságára bízta, meg lévén a' felől győződve, hogy Villaneuva Úr, mind önmaga méltóságára való tekintetből, mind hogy Ő Szentsége kívánságának engedjen, igazgatásának útasításait, mellyek iránt Turinból, a' Biztos Úrra bízott levele által tett jelentést, Genuában el fogja várni. Illy bizodalmas bánás után, könnyen elgondolhatja Uraságod, melly kellemetlen csudálkozásra indíthatá, az a' szent Atyát, midőn tapasztalná, hogy Ő catholicus Felségének Miniszteriuma, a' nélkül hogy a' már Oct. 20dika előtt vett bizodalmas közlésekre felelne, Nov. 3d. költ levelében még csak útasítást sem ad Villaneuva Úrnak, annyival inkább midőn arról is tudósíttatott. Ő Szentsége, hogy a' dolgot Madritban köz hírré tették, és a' spanyol Ujság: levelek sértegető kifejezésekkel telnek el felőle. Legnagyobb lépésre hágott pedig a' szent Atya' kedveltsége, látván, hogy gyengéded és barátságos bánásának, a' spanyol Igazgatástüstént hivatalos formát adott, 's a' helyett hogy Ő Szentsége kívánságát teljesítene 's az új Miniszter' választását változtatná, nyakasan a' mellett marad, hogy Villaneuva Úr elfogadtassék, hogy Ő catholicus Felségé azon kedveltségtől megkíméltetnék, melly szerint a' kirá-

lyi személye körül meghatalmazott: Pápa' Követjét viszsza ereszsze.

(Folytatása következik.)

Márt. 17d. a' Státus-papirosainak közép-árrok:

Státus Kifelező levele 5 pCtmal Conv. P. 60 3/8; Ugyan az 2 1/2 pCtmal —; Sorávonasos Kéltőn 1820ról 100 f. C. P.; Ugyan az 1821ről 100 f. C. P.; Bizonyítás 1821d. Kéltőnről 100 f. C. P.; Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 36 1/2 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia 891 for. C. P.

A Gabona négy fő nemeinek árrok állaljában Mártz. 3d. — 8d.

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Mártz 4d.	150	107	49	82
— Mártz 8d.	141	107	90	79
Stockerauban Mártz. 3d.	140	107	83	68
Fischamendenés Mártz. 4d. és 6d.	103	82	70	
Nagy Enzseradorfon Mártz. 5d.	139	112	83	75

Magyar Ország.

A' Buda és Pest között lévő hajó-híd f. h. 11d. délre egészen beállítatott. Nelt. Monyorókeréchi Gróf Erdődy György Úr, Familiájának tulajdon jussa szerint, méltóztatott Fő Tiszt. Szarvaskendi Sibrik Urat, mind régi magyar törzsökös Nemzetségénelk, a' Hazza és Király mellett végbe vitt jeles tetteiért, mind személyes érdemeiért, mellyeket a' Győri Püspöki Megyében egyházi hivatalának buzgó viselése által magának bőven gyűjtött, a' Csátári Apáturágra kinevezni.

Esztergom. Midőn Febr. 14dik Nagy Tiszt. Kovács Ágoston Úr, Sz. Ferencz Szerzetebeli Pap, 's azon Szerzet' Boldog Aszszonyról nevezetett Tartományának közelebb volt Provinciálisa, szerzetes felesküvésének 50d. esztendejét elérvén, ugyan azon esküvését megújítaná; Mélt. és Fő Tiszt. Benyovszky János Úr, Lisztrai felszentelt Püspök, 's a' Primás Herczegnek az Esztergomi Érsekségben Suffraganeusa, azzal tisztelémeg az érdemes öreget, ki egyházi szolgálatai, jeles tudománya 's közre bocsátott magyar Predikatioji által is, magának szép hírt szerzett, hogy azon esküvését, melly különben a' Szerzetesek között szokott végbe menni, személyesen, és nyilván a' templomban, díszes szertartással fogadta-el. E' végből a' Mélt. Püspök Úr, maga tartott nagy Misét, mellynek végével, számos egyházi és világi férfiak jelenlétében, minekutána Nagy Tiszt. Pater Vagner Capistran János Úr, a' Pesti Convent' érdemes Gvardianja és a' Provincia' Consultora, a' felesküvendőhöz fontos beszédet tartott volna, a' szent Léleknek segítségül hívása után, az oltár előtt az esküvését is maga fogadta-el, 's azután Te Deumot énekelvén, az egyházi és szerzetes férjfiakkal, processiót tartott a' templomban, 's ezzel dob 's trombita-szó mellett az inneplést elvégezte.

Hogy Hazánk' Helységei között is, találkoznak imitt amott ollyaténok, mellyekben dicsóretes rendtartások uralkodnak, példa erre Kóny, egy népes paraszt Helység Győr Vármegyében. Ennek Lakosai, mindnyájan a' Győri Nemes Káptalanhoz tartozandó Jobbágyok, a' Koldusok iránt olly Policziát gyakorolnak, hogy Helységeikbe, vidéki Koldusnak bémenni nem szabad hazallás vé-

gett. 'S ha melly koldús, ezt a' Kónyi törvényt tudván vagy nem tudván, ide béarczatlanokodnék, vagy hébotlanék, az tüstént kiveretik a' Helységből. Ellenben, saját helybeli Koldúsairkról, ők viselnek gondot magok egyformán, hogy a' magát Koldusnak kiadó, mincelötte valóságos annak elfogadtatnék, megvizsgáltatik, 's ha még valami dologra alkalmasnak ítéltetnék, arra kényszerítve is ráhajtatik. A' kiket pedig, önmagokkal tehetetlen, dolog ala alkalmatlan, az az igazi Koldusoknak lenni egyszer megtapasztalnak: azokat a' helybeli paraszt gazdák tartják eledellel, ház szerében főzve nekik minden napon. Melly ritka helyen találkozó szép rendtartását Tököz, mint szülőföldre, egyik derék Helységének tudomásul és követésül méltónak ítélte közölni a' két Hazával E. I. P.

~~~~~

E r d é l y.

Nemes Thorda Vármegyében, az úgy nevezett Mezőségen, még 1821ben láttak egy tiszta fekete és egy tiszta fejez farkast, mellyek közzül csakugyan a' fekete 1822 Májusban puskára került. Kevés idővel azután, hihető ugyan ennek kölykeiből, kettő elfogatván, Nagy Ilklandon Mélt. Idősb Gróf Bethlen József Cs. Kir. Kamarás Úr' udvarában felneveltettek és most is élnek. Ezeknek egyike nőstény és szép tiszta fekete. Minden farkas tulajdonságokkal bír, sőt a' közönségeseknél sokkal serényebb, vadabb és szelídhethetetlen. A' farkosoknak ezen különös neme, még eddig a' mi Országunkban nem láttatott 's nem is hallatott, sőt a' Természet História írók közzül is csak az egy Kant emlékezik Physica Geographiájában az illyetén fekete farkasról és Scythiai farkasnak nevezi, melly ő általa megírt farkasnak minden tulaj-

donságai, az itten találtatott fekete farkassal tökéletesen megegyeznek. — Még most is látnak vidékünkben a' puszt mezőkön, egy tiszta fejer és egy tiszta fekete farkast.

Éges által esett szomorú történet.

A' 2d. Gyalog Székely 15d. határszé-
li Regement' kerületében, a' múlt 1822
Oct. 6d. délutáni két órákor Pollyán,
és ugyan azon hónap 10d., éppen az em-
lített gyázos órákor, Márkusfalva ne-
vű helységek' munkás és tchetős lakosait,
egy olly rémitő esapás éré, a' millyenre
itten senki sem emlékezik. Ugyan is az
előbb említett Helység' déli részén, hirte-
len kiütvén magát a' tűz, alig siethettek
az éjszaki részének lakosai segítségül oda,
's már fél óránál kevesebb idő alatt, né-
kiek is minden vagyonaik lángba valának
borúlva, melly szörnyetegnek, még az
éppen azon szempillantásban támadott
szélvész, és az ezen esztendőben általja-
ban uralkodó szárazság is kedvezett, el-
annyira, hogy a' tűz csak akkor szünt-
meg mindeneket megemészteni, midőn
magának több élelmet nem talála, teljes
lehetetlen lévén dühösségének és pusztí-
tó hatalmának akadályt vetni. 'S így le-
vének két órának lefolyta alatt 770 épü-
letek hamuvá, 's így temettetett-el a'
csaknem koldús botra jutott familiáknak
szerencsés állapotja, mellyek a' közönsé-
ges inségből, életelnél egyebet meg nem
tarthatának.

Éppen azon szerencsétlenség éré a'
Márkusfalviakat is. Itt is csak omladvá-
nyait lehet 200 hamuvá lett épületnek
szemlélni; 's úgy tetszik mintha egy el-
lenséges Génius azért hajtotta volna ezen

rettenő elementomot a' maga hatalma
alá, hogy ezen szerencsétlenségnek sze-
meiknél egyebet ne hagyhason, hogy
sorsokat sirathassák, melly őket a' szer-
telen inség' prédájává tette ki.

A' derék Székelység kimutatja magát
a' háboruban vitézsége, a' békekességben
szorgalmatos munkássága által! 'S most,
a' sors' mostohaaságából vég pusztulásra
jutott Bajtársaikra nézve, nemzeti dicső-
ségek 's a' Haza előtt ismeretes hűségek,
azzal a' biztató reménnyel táplálja őket,
hogy azon nemesen gondolkozó magyar
Házafiak között, kik minden könnyesep-
pet, mellyet felebarátjaik' szemciből ki-
törölhetnek, egy szem gyémántnak tartá-
nak az örök dicsőség' koronájában, ta-
lálnak olly ember szerető Adakozókra,
kik ezen szerencsétlenek' felsegélésében
önként részt vesznek; bizonyosoltá té-
vén minden nagylelkű Adakozókat az
íránt, hogy az ezen szerencsétlenek' fel-
segéllésére adandó legkülönb. adományt
is, forró köszönettel vesznek, 's azt, mint
keresztyén hazafiai gondolkodások mód-
jának nemes és sikeres jelét, örök emlé-
kezetekben tartani el nem mulasztják.

Lovak' kótyavetyélése.

Herzeg Eszterházy, Ozorán Ns.
Tolna Vármegyében lévő Ménese Igazga-
tásának részéről jelentetik, hogy Apr.
15d. 1823, az ottani ménes-udvarban,
reggeli kilencz-órákor kezdve, számos
szám felett való ménesbeli lovak, úgy
mint csödörök, herélték, és kanczák; pá-
radéra, hintóba, szekérbe és paripának
valók 's különbféle szörűek, a' többet
ígérőknek, kész pénz fizetésért közönsé-
sen eladatnak.

